

Nuoren viljelijän aloitustuki (koodi M06.1)

Toimenpiteen kuvaus

Maataloustuotannon (ml. porotalous) aloittavalle nuorelle yrittäjälle myönnetään tukea tilan hankinnasta ja tilanpidon aloittamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Toimenpiteen tavoitteena on vähentää tilanpidon aloittamisen taloudellista riskiä, parantaa yritystoiminnan kehittämismahdollisuuksia ja saada alalle uusia maatalousyrittäjiä, joilla on mahdollisuus kannattavan toiminnan harjoittamiseen ja tilojen kehittämiseen.

Toimenpiteen rahoituskehys ja rahoituksen toteuma 31.12.2020 sekä määrällinen tavoite

Toimenpiteen kehys on 145 milj. euroa, josta EU-osarahoitteinen osuus 78 milj. euroa ja kokonaan kansallinen osuus 67 milj. euroa. Toimenpiteen kehyksestä on sidottu yhteensä 55 % (EU-rahoitteisesta osuudesta 69 %, kokonaan kansallisesta osuudesta 34 %). Toimenpiteestä on toteutunut maksuina EU-osuudesta 44,2 milj. euroa.

Tavoitteeksi on asetettu, että rahoituskaudella 2014–2020 tilanpidon aloitustukea myönnetään yhteensä 2 700 uudelle yrittäjälle. Vuoden 2020 loppuun mennessä päättyneitä hankkeita oli 1 237 tilalla.

Saatu aikaan 31.12.2020 mennessä

Maatalouden aloitustuen (ml. poro- ja luontaiselinkeinojen aloitustuen) haku on jatkuvaa. Tukihakemuksen voi jättää sähköisenä Hyrrä –tietojärjestelmässä tai paperihakemuksena. Vuonna 2020 sähköisenä hakemuksen jätti 87 % hakijoista.

Vuoden 2020 loppuun mennessä aloitustukea on ohjelmakauden aikana myönnetty 1 754 tilalle, eli ohjelmakauden tavoitteesta tilamäärän suhteen saavutettiin 65 %. Myönnettyjen tukien määrässä on ollut vuotuista vaihtelua, joka osittain johtuu muusta lainsäädännöstä, kuten muutoksista kansalliseen luopumistukijärjestelmään joka päättyi kokonaan vuoden 2018 lopussa.

Osa tilanpidon aloituksista toteutetaan kuitenkin aloitustukijärjestelmän ulkopuolella. Vuonna 2018 toteutetun 'Maatilojen sukupolvenvaihdokset ja kehittäminen' –hankkeen yhteydessä Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) ja Luonnonvarakeskus (Luke) arvioivat, että tiloilla tehtäisiin vuosittain yhteensä noin 800 sukupolvenvaihdosta. Aloitustuen

ulkopuolella toteutuvat sukupolvenvaihdokset tehdään usein pienemmillä, sivutoimisilla tiloilla. Kun toisaalta tarkastellaan rakennekehitystavoitteita ja sitä, että aloitustukea koskevan toimenpiteen tavoitteena on ollut kannustaa ja helpottaa sukupolvenvaihdoksia kehittyvillä, tulevaisuuteen tähtäävillä tiloilla, voidaan kuitenkin katsoa, että määrällisestä tavoitteesta jäämisestä huolimatta toimenpide on tukenut ohjelman tavoitteita.

Eniten myönteisiä aloitustukipäätöksiä ohjelmakaudella on tehty Varsinais-Suomessa ja Pohjalaismaakunnissa. Vähiten aloitustukea saavia on ollut Kainuussa. Lypsykarjatalous ja viljanviljely olivat Lappia lukuun ottamatta osuudeltaan suurimpia aloitustukea saaneista tuotantosuunnista kaikkien ELY-keskusten alueilla, ne vastasivat kaikkien ELY-keskusten alueilla vähintään 40 % myönteisistä tukipäätöksistä. Lapissa poro- ja luontaiselinkeinojen aloituksia on eniten.

Suomessa, kuten muissakin EU-maissa, maatalojen määrä vähenee ja maatalousyrittäjien keski-ikä nousee. Vuonna 2010 Suomessa oli noin 59 500 maatilaa, kun vuonna 2020 tiloja oli noin 45 600 (Luonnonvarakeskus 2021). Samaan aikaan viljelijöiden keski-ikä on noussut 51 vuodesta 53 vuoteen.

Linkkejä:

www.maaseutu.fi

[Agrikaattori](#)

